

กฎกระทรวง : ทางตันหรือทางออกการบริหารเงินทุนสหกรณ์

โดย ไพบูลย์ แก้วเพทาย*

๑. ความเป็นมา

จากกฎกระทรวงการฝากเงินและการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ก่อให้เกิดภาวะสภาพคล่องเงินทุนคงเหลือจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่สามารถนำเงินคงเหลือไปลงทุนได้

ถือเป็นการสร้างภาวะ “ตึบตัน” ที่ไร้ “ทางออก” ในการบริหารเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งภาครัฐไทยมีส่วนสร้างวิกฤตที่รุนแรงครั้งนี้ขึ้น อย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประวัติศาสตร์ของการสหกรณ์ไทย

๒. กฎกระทรวงคือทางตัน

กฎกระทรวงดังกล่าว สะท้อนมุมมองภาครัฐว่า การลงทุนเป็นการนำเงินทุนออกนอกระบบสหกรณ์ จึงออกมาตรการกำกับควบคุมให้สหกรณ์ลงทุนได้ไม่เกินทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรอง แต่กลับไม่เสนอทางออกว่า **เงินลงทุนที่เหลือจากการบริการทางการเงินแก่สมาชิกแล้ว จะนำไปบริหารอย่างไร? หรือมีทางออกอื่นใดได้บ้าง?**

“กฎหมายสหกรณ์มาตรา ๖๒ (๑) ถึง (๗)” บัญญัติให้อำนาจ “เงินของสหกรณ์” ไปฝากหรือลงทุนได้ตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีได้แยกแยะว่า “เงินของสหกรณ์” คืออะไรบ้าง กฎกระทรวงที่จำกัด “เงินของสหกรณ์” ไว้เพียง **ทุนเรือนหุ้นกับทุนสำรอง แต่ไม่รวมเงินรับฝาก จึงถือว่า ขัดแย้งกับกฎหมายสหกรณ์**

การระดมเงินทุนด้วยการรณรงค์ให้สมาชิก “นำเงินมาฝากและถือหุ้น” กับสหกรณ์ ถือเป็นวัตถุประสงค์หลักในการรวมกลุ่ม-รวมคนเพื่อการออมเงิน และนำเงินทุนนั้น มาให้บริการช่วยเหลือทางการเงินแก่สมาชิก โดยกำหนด **“อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าธนาคารและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าธนาคาร”** คือ เจตนารมณ์ของสหกรณ์

หากมีเงินทุนคงเหลือ กฎหมายได้หาทางออกไว้ โดยอาจนำไปฝากหรือลงทุนได้ตามมาตรา ๖๒ (๑) ถึง (๗)

การกำหนดเพดานการลงทุน แต่ไม่พยายามคิดหาทางออกให้กับสหกรณ์ จึงเกิดภาวะ “ตึบตัน”

ข้อมูลการเงินปี ๒๕๖๗ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์) สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบ มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ๓.๕๓๓ ล้านล้านบาท (สินทรัพย์ = หนี้และทุน = ๓.๕๓๓ ล้านล้านบาท)

๒.๑ แหล่งที่มาของทุนดำเนินงาน(Source of Fund) รายการหลักๆ มีดังนี้ **ทุนของสหกรณ์(รวมทุนเรือนหุ้น)** ๑.๖๕๔ ล้านล้านบาท คิดเป็น ๔๖.๘๒% และ **เงินรับฝากจากสมาชิก** ๑.๓๒๗ ล้านล้านบาท คิดเป็น ๓๙.๑๕% รวมเป็นเงิน ๒.๙๘๑ ล้านล้านบาท คิดเป็น ๘๕.๙๗% ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

๒.๒ แหล่งใช้ไปของทุนดำเนินงาน(Use of Fund) รายการหลักๆ มีดังนี้ **การให้เงินกู้แก่สมาชิก** ๒.๔๓๐ ล้านล้านบาท คิดเป็น ๖๘.๗๘% เงินลงทุนที่เหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์ได้นำไปลงทุนตามที่กฎหมายกำหนด **มีเงินลงทุน** ๗๖๙,๗๕๒ ล้านบาท คิดเป็น ๒๑.๗๙% ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น

นี่คือวิกฤตทางตัน ที่ภาครัฐไม่ได้คิดหาทางออกให้กับเงินทุนจำนวนมหาศาลถึง ๗๖๙,๗๕๒ ล้านบาทคิดเป็น ๒๑.๗๙% ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น การสร้าง “วิกฤตทางตัน” ครั้งนี้ เป็นการก่อวิกฤตอันมีต้นเหตุมาจากภาครัฐเสียเอง และอาจเป็นภัยคุกคามที่กลายเป็นความเสี่ยงในการสร้างวิกฤตที่รุนแรงต่อไปในอนาคต

๓. หลักการและเจตนารมณ์ของสหกรณ์คืออะไร?

โดยหลักคิดอุดมการณ์สหกรณ์ คือ หลักการรวมคนรวมกลุ่มกันดำเนินธุรกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังนี้

๓.๑ การกินดีอยู่ดี(Well-being)

๓.๒ ความเป็นธรรมทางสังคม(Social Justice)

๓.๓ ความสงบสันติสุข(Peace and Happiness)

จึงมีการกำหนดเป็น “หลักการและวิธีการสหกรณ์”(Principle and Practices) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยหลักการและวิธีการสหกรณ์นั้น มีใช้เพียงแค่การรวมกลุ่มกันเพื่อการดำรงชีวิตแบบ “ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งและกัน(Self-help and Mutual-help)” เท่านั้น

หากแต่ยังมีเป้าหมายรวมกลุ่มกันดำเนินธุรกิจ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในเชิงธุรกิจให้มีศักยภาพที่สามารถ

แข่งขันกับ **ระบบทุนนิยมภาคเอกชน(Private Sector)**ได้ เนื่องจาก**ธุรกิจภาครัฐ-รัฐวิสาหกิจ(Public Sector-State Enterprises)** ประสบความล้มเหลวในการพัฒนาศักยภาพแข่งขันกับภาคเอกชน จึงเกิดแนวคิดในการสร้าง**ธุรกิจภาคประชาชนขึ้นมา(Cooperative Sector)** ตามที่“ขบวนการสหกรณ์สากล”ได้ดำเนินการมาว่าสองศตวรรษ

โดยหลักคิดและแนวทางสากลของระบบสหกรณ์ คือ การสร้างระบบธุรกิจภาคประชาชนให้เข้มแข็ง สามารถต่อสู้กับระบบทุนนิยมภาคเอกชนที่“กดขี่ขูดรีด..เอารัดเอาเปรียบ และไร้ซึ่งมนุษยธรรม”

ธุรกิจทุนนิยมภาคเอกชน ยึดถือเป้าหมาย“กำไรสูงสุด(Profit Maximization)” และ “มูลค่าสูงสุดทางธุรกิจ (Wealth Maximization)” ยึดถือผลประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง ด้วยการ“การกดขี่ขูดรีดและเอารัดเอาเปรียบ” อันก่อให้เกิดช่องว่างทางชนชั้น ไม่มีความเป็นธรรมทางสังคม ส่งผลให้สังคมไร้ซึ่งความสงบและสันติสุข

ขณะที่การรวมกลุ่มกันดำเนินธุรกิจของภาคประชาชน ระบบสหกรณ์จะยึดถือ“กำไรอันสมเหตุสมผล” เพื่อเสริมสร้าง“คุณค่าแห่งชีวิตที่ดีงาม”ของประชาชนให้มีภาวะ “การกินดีอยู่ดี(Well-being) และมีความเป็นธรรมทางสังคม(Social Justice) เพื่อนำไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ สังคมมีความสงบและสันติสุข(Peace and Happiness)”

ความเข้มแข็งของธุรกิจภาคประชาชน(Cooperative Sector) ย่อมเกิดจากการรวมกลุ่ม-รวมคนกัน เพื่อระดมเงินทุนร่วมกัน มิเช่นนั้นไม่มีทางต่อสู้แข่งขันกับระบบทุนนิยมภาคเอกชนที่มีความแข็งแกร่งทางการเงินได้

๔. จากสหกรณ์การเงินพัฒนาสู่ธุรกิจการเงินที่มีศักยภาพ

ด้วยหลักคิดแห่งสหกรณ์สากลของ โรเบิร์ต โอเวน บิดาแห่งสหกรณ์สากล ได้มีการนำหลักคิดนี้ไปใช้ โดยการริเริ่มก่อตั้งสหกรณ์เครดิตหรือสหกรณ์การเงินขึ้น และมีการพัฒนาอย่างเข้มแข็งจนแพร่หลายในยุโรป ดังนี้

๔.๑ ธนาคารพาณิชย์ภาคประชาชนในยุโรป

(๑) **ธนาคาร Raiffeisen (Raiffeisenbanken)** โดยนักสหกรณ์ชาวเยอรมัน Friedrich Wilhelm Raiffeisen ผู้ก่อตั้งสหกรณ์เครดิตในชุมชน ต่อมาได้พัฒนาไปเป็นธนาคารพาณิชย์ในเครือข่ายสหกรณ์การเงิน ชื่อ **ธนาคารไรไฟเซน** หรือภาษาอังกฤษเรียกว่า“German Cooperative Financial Group” กิจการธนาคารได้ขยายเติบโตไปทั่วยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก โดยเฉพาะ**เป็นธนาคารที่ใหญ่เป็นอันดับสองในประเทศออสเตรีย**

(๒) **ธนาคาร DG BANK (Deutsche Genossenschaftsbank)** ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น DZ BANK (Deutsche Zentral Genossenschaftsbank) ซึ่งเป็นธนาคารกลางที่เกิดจากการควบรวมของเครือข่ายสหกรณ์การเงินและธนาคารสหกรณ์ต่างๆ(Volksbanken-Raiffeisenbanken)ในชนบทและในเมืองจำนวนประมาณ ๗๐๐ แห่ง ภายใต้ชื่อว่า“สมาคมธนาคารสหกรณ์เยอรมันแห่งสหพันธรัฐ(Federal Association of German Cooperative Banks)” **ธนาคาร DZ BANK เป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่มากเป็นอันดับสองของประเทศเยอรมัน** โดยมีสาขาเครือข่ายจำนวน ๗,๒๐๐ แห่งทั่วโลก มีธุรกิจเครือข่ายทั้งธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ประกันภัย การจัดการสินทรัพย์ และอื่นๆ

(๓) **ราโบแบงก์(Rabobank)** มีประวัติมาจากราiffeisen-Bank และ Boerenleebank ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจด้านการเงินของระบบสหกรณ์ ตั้งอยู่ที่ ยูเทรกต์ ประเทศเนเธอร์แลนด์ **มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองในเนเธอร์แลนด์** โดยมีธุรกิจเครือข่ายการธนาคาร(อาหารและเกษตร) ประกันภัย อสังหาริมทรัพย์ การจัดการสินทรัพย์ และอื่นๆ

(๔) **ธนาคาร Ha Poalim(ธนาคารฮาโปาลิม)** ประเทศอิสราเอล เคยเป็นธนาคารประชาชนในภาคแรงงานและสหกรณ์ **ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่ที่สุดในอิสราเอล** ต่อมาเกิดวิกฤต จึงโอนไปเป็นธนาคารของรัฐ

๔.๒ สถาบันสหกรณ์การเงินระดับชาติในประเทศเกาหลีใต้

(๑) **ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งสาธารณรัฐเกาหลี(National Credit Union Federation of Korea)** เป็นองค์กรสหกรณ์ระดับชาติของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในประเทศเกาหลี มีสมาชิก ๘๖๖ สหกรณ์ และดำเนินธุรกิจด้านการเงินและการประกันภัย มีสินทรัพย์ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ๑๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ ๓,๘๕๐,๐๐๐ ล้านบาทโดยประมาณ

(๒) **ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ชุมชนแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Korean Federation of Community Credit Cooperatives : KFCC)** KFCC เป็นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ระดับชาติของเกาหลีใต้ ที่มีสินทรัพย์ขนาดใหญ่มากเป็นเงิน ๒๘๐ ล้านล้านวอน หรือ ๖.๔๔ ล้านล้านบาท(ปี ๒๕๖๖) KFCC มีอำนาจกระทำการทางธุรกิจอะไรบ้าง?

อำนาจกระทำการของ KFCC

KFCC ถือเป็นชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์ระดับชาติของเกาหลีที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ซึ่งมีสหกรณ์สมาชิกจำนวนกว่า ๑,๓๐๐ แห่งทั่วประเทศ KFCC มีช่องทางการบริหารเงินทุนบางส่วน(ปี ๒๕๖๓) ดังต่อไปนี้

(๒.๑) ธุรกิจด้านสินเชื่อ เป็นเงิน ๕.๑๓ แสนล้านบาท

(๒.๒) ลงทุนในหุ้นเรือนหุ้น เป็นเงิน ๑.๒๖ แสนล้านบาท

(๒.๓) ลงทุนในหลักทรัพย์ เป็นเงิน ๑.๓๔ ล้านล้านบาท

โดยมีช่องทางและขอบเขตการลงทุนในธุรกิจทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนี้

***ธุรกิจดูแลสินทรัพย์(Custody) *ธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตรา(Exchange) *ธุรกิจประกันภัย-ประกันชีวิต**
***ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ *ลงทุนซื้อกิจการ(Takeover) *ตราสารทุน-หุ้นสามัญ *ตราสารหนี้(หุ้นกู้/พันธบัตร)**
***ธุรกิจบริการตรวจสอบ *ลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน**

นอกจากทำธุรกิจอย่างกว้างขวางแล้ว KFCC ยังมีระบบคุ้มครองเงินฝาก มีอัตราสมทบ ๐.๑๓% ของเงินฝาก จากข้อมูลของขบวนการสหกรณ์สากลทั่วโลกนั้น แสดงให้เห็นว่า **ประชาชนมีการรวมกลุ่มกันเป็นสหกรณ์โดยรวมคน-รวมเงิน และร่วมกันดำเนินธุรกิจให้เกิดความเข้มแข็งและมีศักยภาพแข่งขัน ด้วยการรวมพลังเพื่อคานอำนาจและผลประโยชน์กับระบบทุนนิยมภาคเอกชน ตามเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งแห่ง“ขบวนการสหกรณ์สากล”**

๕. บทบาทภาครัฐไทย..เพื่อใคร?

ภาครัฐในต่างประเทศให้ความสำคัญคุ้มครองและสนับสนุนธุรกิจการเงินภาคประชาชน(คือระบบสหกรณ์การเงิน)ให้เจริญก้าวหน้า ด้วยการขยายขอบเขตและต่อยอดอำนาจกระทำการทางด้านธุรกิจการเงิน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนอำนาจและผลประโยชน์ภาคประชาชนให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพระดับประเทศ

แต่บทบาทภาครัฐไทยกลับมีท่าทีสนับสนุนทุนนิยมภาคเอกชน โดยเฉพาะสถาบันการเงินของทุนใหญ่ธนาคารพาณิชย์ เพราะนอกจากไม่เคยคิดค้นแสวงหาวิธีส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจภาคประชาชนแล้ว มิหนำซ้ำยังคอยสกัดขัดขวางไม่ให้ขบวนการสหกรณ์มีความเจริญเติบโตและก้าวหน้า ด้วยการออกกฎกระทรวง เช่น กฎกระทรวงการฝากและการลงทุน ที่ออกมากำกับควบคุมเพดานการลงทุน ซึ่งเท่ากับมีเจตนาที่จะจำกัดเงินทุนมิให้เจริญเติบโต

ด้วยพฤติกรรมเช่นนี้ ดูเหมือนจะเป็น“การส่งเสริมสนับสนุนธนาคารพาณิชย์ มากกว่า คุ้มครองและส่งเสริมระบบสหกรณ์” ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๕ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า

“รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่างๆ...”

ตามหลักการและเหตุผลของหน่วยงานภาครัฐ อาจต้องการจะกำกับดูแลมิให้เกิดความเสี่ยงในการลงทุน แต่สิ่งที่ภาครัฐกำหนด กลับเป็นการสร้างความเสี่ยงชุดใหม่ขึ้นมา ที่นำไปสู่ “ทางตันมากกว่าเป็นทางออก”

การจำกัดเพดานการลงทุนไม่เกินหุ้นเรือนหุ้นรวมทุนสำรอง โดยไม่รวมเงินฝาก จะมีผลทำให้เงินทุนที่เหลือจำนวนมาก ถูกจำกัดช่องทางในการบริหารเพื่อหารายได้ของระบบสหกรณ์ออมทรัพย์

ดังนั้น ก่อนที่ภาครัฐจะกำหนดเป็นกฎกระทรวงออกมา ควรที่จะคิดค้นวิธีการหรือแนวทางในการแสวงหาทางออกให้กับระบบสหกรณ์ออมทรัพย์เสียก่อน เพื่อเปิดช่องทางในการบริหารเงินทุนหรือสินทรัพย์ให้เกิดรายได้

แทนที่จะสร้าง “ทางออก” แต่กลับสร้าง “ทางตัน” ในการบริหารเงินทุนโดยภาครัฐเสียเอง

๖. ทางออกการบริหารเงินทุนคืออะไร?

หากต้องการให้สหกรณ์มีการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ภาครัฐไทยควรต้องศึกษาเพื่อเรียนรู้ถึง “วิสัยทัศน์ตามหลักการสหกรณ์สากล” และ “องค์ความรู้ด้านภูมิทัศน์ทางการเงิน(Financial Landscape)” ให้ชัดเจน โดยเรียนรู้จากระบบสหกรณ์หรือขบวนการสหกรณ์สากลทั่วโลก

มิใช่มุ่งมั่น..เพียงการจำกัดเพดานเงินลงทุนให้อยู่ในกรอบของหุ้นเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองเท่านั้น

นับจากระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ก่อเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๒ สหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งถือเป็นสหกรณ์การเงินหรือสถาบันการเงินในรูปแบบสหกรณ์ ยังไม่เคยมีการกำหนด“ภูมิทัศน์ทางการเงิน(Financial Landscape)”

๒.๑ ภูมิทัศน์ทางการเงิน(Financial Landscape)

ระบบสหกรณ์ออมทรัพย์หรือสหกรณ์การเงิน ควรที่จะต้องพิจารณาศึกษากำหนด“ภูมิทัศน์ทางการเงิน” เพื่อรองรับในการกำกับดูแลความเสี่ยงและเสถียรภาพทางการเงิน โดยภาครัฐและขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์ควรจะต้องร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนด“ระบบการเงินสหกรณ์หรือภูมิทัศน์ทางการเงิน” ดังต่อไปนี้

- (๑) กองทุนคุ้มครองเงินฝาก(Deposit Protection) ในระบบสหกรณ์
- (๒) กองทุนเสถียรภาพทางการเงิน(Stabilization Fund) เพื่อรองรับวิกฤตการณ์สหกรณ์ประสบภาวะวิกฤต
- (๓) การสร้างระบบและกลไกเพื่อรองรับการเป็นแหล่งพึ่งพิงสุดท้าย(Last Resort) กรณีเกิดวิกฤตทางการเงิน
 - (๓.๑) ระบบบอกเหตุล่วงหน้า(Early Warning System-EWS) เพื่อบอกเหตุความเสี่ยงทางการเงิน
 - (๓.๒) Prompt Preventive Action คือ กลไกการป้องกัน มิให้เกิดวิกฤตทางการเงิน
 - (๓.๓) Prompt Corrective Active คือ กลไกการแก้ไขฟื้นฟู กรณีเกิดวิกฤตความเสี่ยงด้านการเงิน
 - (๓.๔) Lender การกำหนดแหล่งเงินที่สามารถให้ความช่วยเหลือทางการเงินและฟื้นฟูกิจการ

๒.๒ โครงสร้างการดำเนินธุรกิจ(Business Model)

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สหกรณ์การเงินหรือสถาบันการเงินในรูปแบบสหกรณ์ **ควรมีโครงสร้างการดำเนินธุรกิจ(Business Model)อย่างไร** เมื่อธุรกิจการเงินในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมหาศาล ซึ่งภาครัฐไทยกับขบวนการสหกรณ์ไทย จะต้องร่วมกันพิจารณาเพื่อกำหนดขอบเขตการพัฒนาและขยายต่อ ยอดทางธุรกิจในอนาคตเพื่อเป็นทางออกในการบริหารเงินทุน มีแนวทางดังต่อไปนี้

(๑) **การกำหนดแนวทางการลงทุนสำหรับสหกรณ์ที่มีเงินทุนขนาดใหญ่** โดยหาแนวทางในการเปิดช่องทางขยายขอบเขตการลงทุนอย่างไร ด้วยวิธีกำหนดเกณฑ์การบริหารความเสี่ยง มากกว่าจำกัดเพดานการลงทุนไม่เกินทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรอง หรืออาจมีเกณฑ์กำกับที่เข้มงวดเฉพาะส่วนที่เกินว่า จะมีมาตรการอย่างไร?

(๒) **การขยายขอบเขตการลงทุนของชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติและระดับวิชาชีพ** ภาครัฐควรร่วมกับขบวนการสหกรณ์ในการคิดขยายขอบเขตการลงทุน โดยกำหนดอำนาจกระทำการของชุมนุมสหกรณ์ทั้งระดับชาติ(National) และระดับวิชาชีพ(Regional) ให้สามารถลงทุนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้สหกรณ์มีช่องทางระบายเงินทุน-สินทรัพย์ (Use of Fund) ที่เหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิก เหมือนกับขบวนการสหกรณ์สากลที่สามารถพัฒนาศักยภาพในเชิงธุรกิจและการแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ในระบบทุนนิยมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) **การขยายขอบเขตธุรกิจโดยการก่อตั้งธนาคารสหกรณ์** เพื่อเพิ่มช่องทางบริหารการเงิน ให้สามารถเจริญเติบโต ก้าวหน้า มีศักยภาพการแข่งขันเชิงธุรกิจ(Competency) โดยการขยายโอกาสและขอบเขตการลงทุนให้เป็นมืออาชีพ ควรผลักดันให้เกิดธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบที่ระบบสหกรณ์เป็นเจ้าของผู้ถือหุ้น **รวมทั้งการก่อตั้งบริษัทหลักทรัพย์(บล.)และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน(บลจ.)** เพื่อรองรับการขยายช่องทางการลงทุนให้มากขึ้น

๗. บทสรุปสำหรับภาครัฐไทยที่ไร้ศักยภาพและภูมิความรู้สหกรณ์

การที่ภาครัฐไทยและผู้นำสหกรณ์ไทยบางส่วนที่มองว่า **สหกรณ์เป็นเพียงองค์กรสวัสดิการ ที่มีได้เป็นกิจการแสวงหากำไร(Non-profit Enterprise)** สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองที่อ่อนด้อยไร้วิสัยทัศน์และองค์ความรู้ด้านสหกรณ์ เพราะไม่พยายามที่จะเรียนรู้และเข้าใจถึง **“ความเป็นมาแห่งเจตนารมณ์ของอุดมการณ์สหกรณ์สากล”** ในการคิดค้นและแสวงหาแนวทางการต่อสู้กับทุนนิยมที่เหี้ยมโหดอำมหิตและไร้มตตาปราณี

ภาครัฐไทย..มีเพียงฐานคิดแบบเจ้าขุนมูลนาย ที่มุ่งใช้อำนาจเพื่อ **“กำกับควบคุมมากกว่ากำกับส่งเสริม”** มิเพียง“ไม่ส่งเสริมสนับสนุน” หากยังพยายามที่จะ“จำกัดขัดขวาง”การเจริญเติบโต **สุดท้ายก็ไม่พ้นเป้าหมายที่ต้องการกำจัดระบบสหกรณ์การเงินให้พ้นเส้นทางของระบบธนาคารพาณิชย์(ทุนนิยมเอกชน)ใช้หรือไม่?**

อย่าจำกัดขอบเขตให้อยู่เพียงภายในระบบสหกรณ์ เพราะนั่นเท่ากับส่งเสริมสนับสนุน **“ทุนการเงินผูกขาดขนาดใหญ่และทุนนิยมเอกชน”** และพยายามกำจัดระบบสหกรณ์การเงินที่กำลังเจริญก้าวหน้า